

Woord vooraf

In de tweede nieuwsbrief van 2004 maakten we melding van het onderzoek naar een nieuw inzamel-systeem voor PET-flessen voor frisdranken en waters. In overleg met het Ministerie van VROM zou mogelijk de verplichte meermaligheid plaats kunnen maken voor eenmalige PET-flessen. Aanleiding hiertoe vormen de importen van frisdranken en waters die geen verplichte meermaligheid kennen én het te verwachten verbod op verplichte meermaligheid van de kant van Nederlandse en Europese mededingingsautoriteiten.

Naast PET zijn er nog andere kunststofverpakkingen, die gewoon in het huisvuil terechtkomen. Om deze uit het huisvuil te kunnen halen, is er door EcoVerpakkingen en de Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen een ander onderzoek in gang gezet. De inzet is nascheiding van alle kunststoffen uit het huishoudelijk restafval. Deze kunststoffen worden dan nuttig toegepast: (gedeeltelijk) hergebruikt of verbrand met hoogwaardige energie-opwekking.

Met beide projecten probeert het bedrijfsleven optimale oplossingen te bereiken, die leiden tot hoge milieubescherming tegen economisch te rechtvaardigen kosten, zoals in het Convenant Verpakkingen is afgesproken. Dit tweesporenbeleid voor terugwinning van kunststofverpakkingen moet leiden tot een duurzame oplossing, waarbij zowel de consument als overheid en bedrijfsleven gebaat zijn.

Jan van den Broek,
Bestuurslid
EcoVerpakkingen

'Verplicht hervullen stopt in 2006'

Zowel in het bedrijfsleven als bij de overheid staat het meermalig gebruik van grote PET-flessen ter discussie. Al tijdens de onderhandelingen over Convenant III werd duidelijk, dat deze meermaligheid op de lange termijn niet houdbaar zou zijn. Staatssecretaris Pieter van Geel legt uit hoe dat komt en welke alternatieven hij wil voorstellen aan de Tweede Kamer.

'De Europese Commissie is van mening dat de verplichte meermaligheid zoals we die in Nederland kennen, het vrije verkeer van goederen in de weg kan staan', vertelt Van Geel. 'Daarnaast hebben we te maken met een toenemend aantal (met name buitenlandse) dranken in eenmalige verpakkingen, die niet onder het Protocol Hergebruik van het Convenant vallen en concurreren met dranken die volgens dat protocol wel in een meermalige verpakking op de markt moeten worden gebracht. Om die twee redenen zijn we in overleg met het bedrijfsleven over een alternatieve oplossing die gunstig is voor het milieu, de consument en de producenten, importeurs en detaillisten.' Het alternatief is als volgt. Eenmalige verpakkingen voor grote PET-flessen worden vanaf 1/1/2006 toegestaan, maar ze worden wel gewoon met statiegeld via de detailhandel ingenomen. Omdat eenmalige flessen een wat hogere milieulast hebben dan meermalige flessen, moet het bedrijfsleven ook een inzamelsysteem opzetten voor de kleinere PET-flessen (< 1 liter) waarin frisdrank en waters verpakt worden. Pieter van Geel: 'Dit inzamelsysteem wordt gebaseerd op een inzamel-incentive. Een school, sportvereniging, enz., wordt beloond voor de lege verpakkingen die worden ingezameld. Er wordt op deze verpakkingen geen statiegeld geheven. Het streven is om op deze manier 55% van het totale aantal kleinere PET-flessen te kunnen recycleren.'

Pieter van Geel, Staatssecretaris VROM

Onderzoek naar de beste inzamelingsmethode

Van Geel benadrukt dat het materiaal zelf niet ter discussie staat. 'PET is een relatief kleine verpakkingstroom, maar je kunt het goed recycleren, het heeft dus waarde', zegt hij. 'Nu wordt er jaarlijks in totaal 15.300 ton PET nieuw op de markt geplaatst; dit is 0,6% van de totale hoeveelheid verpakkingen. Het voorstel dat er nu ligt, lijkt me een realistisch alternatief. De financiering is voor rekening van het bedrijfsleven en de kosten zullen in de consumentenprijs doorberekend worden. Er zullen pilots plaatsvinden om verschillende manieren van inzameling te testen en daar de beste uit te halen. Een dergelijk onderzoek vind ik van groot belang. Het inzamelsysteem voor kleine PET-flessen kan daarnaast een positieve bijdrage leveren aan het terugdringen van zwerfafval. Dat de consument gaat betalen voor zo'n systeem is niet zo vreemd, want in de huidige situatie betaalt de consument helemaal niets en draaien gemeenten en het bedrijfsleven op voor de kosten van het opruimen van het afval dat mensen op straat gooien. Het is van groot belang dat iedere burger zijn verantwoordelijkheid neemt voor een schone leefomgeving. Want, ik zeg het Nederland Schoon graag na: met hetzelfde gemak gooi je het in de afvalbak.'

Alle kunststofverpakkingen worden nagescheiden.

Foto: SEV

Hoge verwachtingen van NASKAS-project

Hoe minder afval er in de AVI verbrand moet worden, des te beter. Met dit motto in het achterhoofd hebben de Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen (VMK) en EcoVerpakkingen de handen ineengeslagen en het NASKAS-project gestart. Het project draait om sortering en herverwerking van kunststoffen en drankkartons uit huishoudelijk afval. Het haalbaarheidsonderzoek van 2003 biedt goede perspectieven.*

Harry Lucas, directeur van de VMK: 'Een van de doelstellingen van het deelconvenant kunststofverpakkingen is dat het materiaalhergebruik in 2005 boven de 27% ligt. Ter vergelijking: in 2002 lag dit percentage op 18%. We zullen alle zeilen moeten bijzetten om dit te realiseren. Verder zijn we verplicht meer kunststofverpakkingsafval nuttig toe te passen anders dan materiaalhergebruik. Dat betekent het gebruik als brandstof of grondstof in de industrie. In 2002 werd reeds 19% als brandstof toegepast bij een doelstelling van 10%. Voor alle duidelijkheid: het verbranden in een AVI met energierugwinning wordt door de Nederlandse overheid gezien als storten en niet als nuttige toepassing.'

Optische technieken

Voor de verdere verhoging van het percentage nuttige toepassing is goede nascheiding van groot belang. 'Er lopen al twee andere projecten: Subcoal en REDOP', aldus Lucas. 'Bij Subcoal gaat het om het nascheiden van kunststof papierfracties die

geschikt zijn als brandstof voor een kolengestookte centrale. REDOP staat voor Reduction of Ore by Plastics: vervanging van kolen door kunststof bij de productie van ruw staal. Bij het NASKAS-project gaan we nog een stap verder. Met optische technieken 'peuteren' we nagescheiden fracties nog verder uit elkaar. We hopen dat daarmee de recycling van kunststofverpakkingen uit huishoudens als flessen, bekers, schalen, folies en blisters binnen ons bereik komt. Er komt geen mensenhand aan te pas. Het kunststofafval dat we daarmee genereren, kan gebruikt worden voor bijvoorbeeld dikwandige toepassingen zoals pallets en duurzame beschoeiingen. Nascheiden en nuttige toepassing leveren grote kostenbesparingen op, want je hoeft minder afval naar de AVI te brengen. En laten we vooral de milieuwinst niet vergeten, zoals bij vervanging van kolen door het veel schonere kunststofafval of het uitsparen van primaire kunststoffen.'

Praktijkproef

De goede resultaten van de haalbaarheidsstudie rechtvaardigen een praktijkproef met het nascheiden van kunststoffen en drankkartons. Op dit moment zijn VMK en EcoVerpakkingen bezig met de voorbereiding van een proef in een bestaande installatie. 'Binnenkort gaan we 50 ton afval optisch sorteren met als doel het materiaal te hergebruiken', besluit Harry Lucas.

*AVI: Afvalverbrandingsinstallatie

In het nieuws

Definitie 'nuttige toepassing' bevestigd

Onlangs heeft het Europese Hof 'nuttige toepassing' bij verbranding gedefinieerd als 'de toepassing waarbij (verpakkings)afval in een cementoven, hoogoven of energiecentrale wordt gebruikt als substituuat voor primaire brandstoffen (subcoal = substitute for coal)'. Andere verbrandingen, bijvoorbeeld in een AVI (Afvalverbrandingsinstallatie), gelden niet als nuttige toepassing en dragen dus niet bij aan de doelstellingen van het Convenant Verpakkingen. Eerdere definities als 'de calorische waarde van afval' zijn daarmee niet meer bruikbaar voor het onderscheid tussen nuttige toepassing en afvalverwijdering. Onder nuttige toepassing in het Convenant Verpakkingen wordt dus onveranderd verstaan: **materiaalhergebruik (of recycling) en hoogwaardige verbranding.**

Nieuwe website

Begin september ging de vernieuwde website van EcoVerpakkingen – www.ecoverpakkingen.nl – in de lucht. De nieuwe structuur verhoogt het gebruiksgemak voor de bezoekers van de site. Tevens is de site flexibeler qua opzet, zodat sneller veranderingen kunnen worden aangebracht.

www.ecoverpakkingen.nl

Verkorte statutaire doelstelling EcoVerpakkingen

- 1 Financieringsinstituut voor de verplichtingen van het bedrijfsleven voor het Convenant Verpakkingen, via contributies van producenten/ importeurs voor op de Nederlandse markt gebrachte verpakkingen.
- 2 Beschikbaar stellen van contributies voor: projecten en activiteiten gericht op het aanjagen en/of herstellen van marktwerking voor materiaalhergebruik en materiaalherverwerking van verpakkingen in de afdankfase; projecten en activiteiten gericht op de aanpak van zwerfafval; het geven van voorlichting aan producenten/importeurs en consumenten over het Convenant Verpakkingen.

Zie voor informatie: www.ecoverpakkingen.nl

Vraag en antwoord

Vraag Wat houdt het fair share-beginsel in?

Antwoord Het fair share-beginsel zorgt ervoor dat alle deelnemers van EcoVerpakkingen op dezelfde manier en over dezelfde periode contributie betalen over hun op de Nederlandse markt gebrachte consumenteneenheden. De periode waarover gerekend wordt, is voor elke producent/importeur/retailer 1 januari 2002 tot en met eind 2005 (4 jaar). Als men 'later instapt', dus 2003 of later, wordt dispensatie verleend als men dat wil. Dan geldt als periode 2003 tot en met 2006, maar mist de deelnemer wel de lagere contributie over het 1e kwartaal 2002. Het is dus voordeliger deel te nemen met terugwerkende kracht vanaf 2002.

Uit het reglement

Elke deelnemer betaalt contributie op basis van op de Nederlandse markt geplaatste consumenteneenheden. Dit is een product in een eenmalige verpakking, zoals een gebruiker dat afneemt van zijn leverancier. Die gebruiker kan zijn een gezinshuishouding, dus een consument die het product in een winkel koopt. Het kan ook gaan om een institutionele huishouding, wat inhoudt: bedrijven met hun bedrijfskantine, de horeca en sportclubs, ziekenhuizen, rusthuizen etc., die het product in een winkel kopen of afnemen van fabrikanten en (groot)handelaren.

Een product in een last-minute-verpakking (bij bediening van de klant toegevoegd) of in een meermalige statiegeldverpakking, een transportverpakking (inclusief de omdoos) en een industriële verpakking, is geen consumenteneenheid. Voor meer toelichting kunt u contact opnemen met EcoVerpakkingen.

■ **Wilt u de nieuwsbrief van EcoVerpakkingen per e-mail ontvangen? Geef dan uw e-mailadres door aan sev@pleijzier.nl.**

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van EcoVerpakkingen, Overgoed 11, Postbus 262, 2260 AG Leidschendam
telefoon 070 3178271
telefax 070 3178205
e-mail: sev@pleijzier.nl
www.ecoverpakkingen.nl

Redactie en Coördinatie:
Van Hulzen Public Relations, Voorschoten.
Grafische Vormgeving:
DATBureau, Amsterdam